p. A.Bilotienei Motiejūnienei
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos viceministrei

2021 m. lapkričio 29 d., Nr. 21-216AR

p. I.Valeškaitei
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų viceministrei

DĖL EUROPOS KOMISIJOS DELEGUOTOJO AKTO DĖL SKONIŲ DRAUDIMO TABAKO PRODUKTUOSE

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) kreipiasi į LR Sveikatos apsaugos ministeriją ir LR Ekonomikos ir inovacijų ministeriją dėl mūsų žiniomis 2021 m. gruodžio 2 d. vyksiančiame Europos Komisijos Tabako politikos ekspertų grupės posėdyje numatyto svarstyti Europos Komisijos deleguotojo akto dėl skonių draudimo tabako produktuose.

2021 m. gruodžio 2 d. vyksiančiame Europos Komisijos Tabako politikos ekspertų grupės posėdyje ir/ar kituose posėdžiuose, nustačius esminį aplinkybių pasikeitimą, gali būti svarstomas Europos Komisijos pasiūlymas dėl išimties, leidžiančios būdingą kvapą ar skonį naujoviškuose tabako produktuose, įskaitant kaitinamojo tabako produktus, atsisakymo. **Atsižvelgiant į tai, kad tiek verslui, tiek kontroliuojančioms institucijoms, tiek ir vartotojams yra svarbu tinkamai prisitaikyti prie planuojamų pokyčių, prašome atstovaujant Lietuvos poziciją šios grupės darbe dėl šio sprendimo pasisakyti, kad sprendimo įsigaliojimui būtų užtikrintas toks pats pereinamasis laikotarpis, koks buvo pritaikytas priėmus analogišką sprendimą dėl būdingo (mentolio) kvapo ir skonio cigaretėse draudimo.**

Atkreipiame dėmesį, kad toks pereinamasis laikotarpis yra būtinas tinkamai ir visa apimtimi prisitaikyti prie pokyčių ir įgyvendinant skoninių savybių naujoviškų tabako produktų draudimą. Būsimiems pokyčiams pasiruošti turi tiek tabako produktų gamintojai, tiek mažmeninę prekybą vykdantys verslo subjektai, tiek valstybės kontrolės institucijos, tiek ir vartotojai. Priėmus tokį draudimą, kaip rodo buvusi praktika, prekybininkai, ypač smulkieji ir vidutiniai prekybininkai bei kaimiškų vietovių parduotuvės, turi numatyti savo turimų atsargų ir į draudimo apimtį patenkančių tabako produktų pardavimą. Taip pat, siekiant išvengti nelegalios tabako produktų prekybos išaugimo, įprastai lydinčio panašių draudimų įvedimą, visuomenė ir vartotojai turi būti nuosekliai ir iš anksto informuojami apie būsimus pokyčius, o vartotojai tinkamai prisitaikyti ir pakeisti savo vartojimo įpročius.

Tabako produktų direktyvos 2014/40/ES 16 konstatuojamoje dalyje konstatuota, kad „prekyba būdingo kvapo ar skonio gaminiais, kurių pardavimo apimtys didesnės, turėtų būti **laipsniškai nutraukta per ilgesnį laikotarpį**, **suteikiant vartotojams pakankamai laiko pereiti prie kitų gaminių vartojimo**“. Atsižvelgiant į tai ir remiantis precedentu bei buvusia praktika dėl pereinamojo laikotarpio termino mentolinėm cigaretėms nustatymo, nustatant draudimą prekiauti būdingo kvapo ar skonio naujoviškais tabako produktais, kaip kad kaitinamasis tabakas, **turi būti laikomasi analogiško pereinamojo laikotarpio mechanizmo.** Tokiu būdu užtikrinant ir teisingumo ir sąžiningumo principus, nebent būtų pagrįstų įrodymų, kad šiuo atveju yra būtina ir proporcinga taikyti skirtingą nuo jau taikyto pereinamajį laikotarpį.

Be kita ko, kitų šalių patirtis rodo, kad uždraudus skoninių savybių turinčius naujoviškus tabako produktus, vartotojai yra linkę grįžti prie tradicinių cigarečių rūkymo. Todėl yra būtina papildomai edukuoti vartotojus ir įvertinti kitų šalių, pritaikiusių analogiškus draudimus, patirtį. Atitinkamai, siekiant užkardyti potencialų nelegalios prekybos ir kontrabandos augimą, kompetentingos valstybės institucijos turi pasiruošti

ir tikslingai investuoti į specifinių ir į draudimo apimtį patenksiančių produktų, stebėjimo ir patikros priemones, sutelkiant papildomas pastangas sustabdyti tokių produktų kontrabandą ir nelegalią prekybą.

Maloniai prašome atsižvelgti į šiame LVK rašte pristatytus argumentus bei verslo interesus, ir **užtikrinti, kad svarstymuose ir konsultacijose dėl Europos Komisijos deleguoto akto priėmimo būtų išsakyta būtinybė nustatyti tokį pat pereinamąjį laikotarpį būdingo kvapo ar skonio naujoviškų tabako produktų draudimo įsigaliojimui, koks jis buvo nustatytas 2014 m. priėmus 2014/40/ES direktyvą ir nustačius būdingo kvapo ar skonio cigarečių draudimą.**

Esant poreikiui, esame pasiruošę plačiau pristatyti mūsų poziciją Jūsų institucijų atstovams.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė Eglė Radišauskienė

Originalas nebus siunčiamas. Akvilė Razumienė, el.p.: akvile@lvk.lt, tel. +370 5 212 1111